

ARROGANCE: MISDIRECTED “GREATNESS OF MAN”

Background

Pharaoh was a brilliant and skilled leader of men. This is the day that he was being coronated as the ruler over all other kings. Clearly, he is a very capable man.

The *Yifei Tohar* explains the Medrash. Pharaoh wasn't using this as some type of political ploy to fool the people into thinking that he was a god. Rather, he believed it. He thought that he had created himself and the Nile.

Questions

Was he sane? We are dealing with an accomplished and intelligent man, and nowhere are we told that he was a lunatic with flights of fancy beyond acceptable understanding. Yet it seems that he believed that he was superhuman, that he had created himself and the Nile, that he was a G-d. How is it possible for a person to believe something so preposterous?

מדרש תנחומא וראא פרק ה

כשהלך אצל פרעה מה כתיב שם ואחר באו משה ואהרן א"ר חייא בר אבא יום פרוזבטיא של פרעה היה והיו כל המלכים באין ומעטרין אותו שיהיה קוזמוקרטור על כל המלכים משעטרו אותו היו משה ואהרן עומדים על פתח פלטרין של פרעה נכנסו משרתיו אליו וא"ל שני זקנים עומדין בפתח אמר להן יש בידם עטרות א"ל לאו א"ל באחרונה יכנסו נמצאו עומדין לפני פרעה אמר להם מה אתם מבקשין א"ל אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי ויעבדוני אמר להם מי ה' אשר אשמע בקולו ולא היה יודע לשלוח לי עטרה אלא בדברים אתם באים לא ידעתי את ה' וגו'

אמר להם פרעה בחור הוא זקן הוא כמה שנותיו כמה עיירות לכד כמה מדינות כבש כמה שנים יש לו מיום שעלה למלכות אמרו לו אלהינו כחו וגבורתו מלא עולם הוא היה עד שלא נברא העולם והוא יהיה בסוף כל העולמים והוא יצרך ונתן בך רוח חיים

אמר להם מתחלה שקר אתם מדברין שאני הוא אדון העולם ואני בראתי עצמי ואת נילוס שנאמר לי יאורי ואני עשיתני (יחזקאל כ"ט)

מדרש רבה שמות פרשה ח פסקה ב

(ב) פרעה היה אחד מד' בני אדם שעשו עצמן אלהות

Yifei Tohar (commentary on Medrash) – Pharaoh was one of four people who believed that they were gods.

When Moshe and Aaron came to appear before Pharaoh, it was his birthday, and all the kings were bringing him crowns to proclaim him the ruler of the earth. As they were crowning him, Moshe and Aaron stood at the entrance. Pharaoh's servants came to Pharaoh and said, "There are two old men waiting for you." Pharaoh asked, "Did they bring Crowns?" When the servants said no, Pharaoh said, "Let them enter last." Finally, Pharaoh [let them in and] said to them, "What do you want?" They responded, "HASHEM the G-d of the Hebrews sent us to tell you to let His people go." Pharaoh answered, "Who is this HASHEM that I should listen to him? He didn't even send me a crown! This G-d, is he old or young? How many cities did he sack? How many nations did he conquer?" Moshe answered, "HASHEM -- his might and strength fill the earth. He existed before the world was created and will exist after the world is no more. He created you and put the spirit of life inside you."

Pharaoh responded, "You are liars! I am the master of the world, and I created myself and the Nile!"